

Quản trị rủi ro theo Basel II - thực trạng vận dụng và hiệu quả kinh doanh của ngân hàng thương mại Việt Nam

Trần Thị Ngọc Trâm⁽¹⁾

Ngày nhận bài: 18/01/2018 | Biên tập xong: 02/7/2018 | Duyệt đăng: 10/7/2018

TÓM TẮT: Thực hiện lộ trình áp dụng Basel II trong quản trị rủi ro (QTRR) tại ngân hàng là một trong những biện pháp cơ bản để tái cơ cấu tổ chức tín dụng (TCTD). Cho đến nay, sau gần hai năm, mười ngân hàng thương mại (NHTM) được chọn triển khai thí điểm Basel II và một năm thực hiện Thông tư số 41/2016/TT-NHNN (Thông tư 41), tỷ lệ nợ xấu, hiệu quả kinh doanh, uy tín của các NHTM Việt Nam đã được nâng lên rõ rệt. Các số liệu và nội dung phân tích trong bài viết sẽ cho thấy rõ thực trạng này, nhưng vẫn còn nhiều vấn đề cần được triển khai tiếp theo được bài viết nêu trong nội dung kiến nghị.

TỪ KHÓA: quản trị rủi ro, thông lệ quốc tế, hiệu quả kinh doanh, ngân hàng thương mại.

1. Đặt vấn đề

Từ năm 2012 đến nay, tái cơ cấu các TCTD và xử lý nợ xấu được coi là nhiệm vụ trọng tâm của hệ thống ngân hàng Việt Nam. Một trong những biện pháp cơ bản để tái cơ cấu TCTD đó là áp dụng thông lệ quốc tế trong nhận diện, phòng ngừa, cảnh báo và xử lý rủi ro, thực hiện lộ trình áp dụng Basel II trong QTRR điều hành ngân hàng. Theo đó, việc nhận diện nợ xấu, ngăn ngừa nợ xấu phát sinh mới được thực hiện hiệu quả hơn.

Từ tháng 02/2016, Ngân hàng Nhà nước (NHNN) đã yêu cầu thí điểm triển khai Basel II tại 10 NHTM là: Vietcombank, BIDV, Vietinbank, Techcombank, ACB, VPBank, MBBank, Maritime Bank, Sacombank và VIB (NHNN, 2016). Ngày 30/12/2016, NHNN đã ban hành Thông tư 41 với các quy định hướng

theo chuẩn Basel II, hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2020 đối với tất cả các NHTM. Tuy nhiên, theo quy định của Thông tư 41, từng NHTM có thể áp dụng sớm hơn khi đáp ứng tiêu chuẩn và đăng ký về NHNN. Trước và sau khi Thông tư 41 được ban hành các NHTM đều đang khẩn trương triển khai những bước cụ thể thực hiện sớm lộ trình áp dụng Basel II (NHNN, 2016).

Cho đến nay có khá nhiều đề tài nghiên cứu khoa học và bài viết nghiên cứu về QTRR theo thông lệ quốc tế, theo Basel II, áp dụng tại một NHTM hay một số NHTM Việt Nam.

⁽¹⁾ **Trần Thị Ngọc Trâm** - Trưởng Đại học Công đoàn, Số 169 Tây Sơn, Quang Trung, Đống Đa, Hà Nội; **Email:** tranngoctrâm2104@gmail.com